

Dokumenttyp Rutin	Ansvarig verksamhet Hälso- och sjukvårdens ledningsstöd	Version 4	Antal sidor 5
Dokumentägare Jennie Yresjö Handläggare	Fastställare Maria Ekelund Enhetschef Vårdförmedling	Giltig fr. o.m. 2026-06-15	Giltig t.o.m. 2028-06-14

Anvisningar Tandvård till personer med långvarig sjukdom eller funktionsnedsättning (F-tandvård)

Gäller för: Folktandvården Värmland , Privat tandvård

Innehållsförteckning

F- tandvård	1
Personkrets	2
Läkarintyg som grund för tandvårdsstödet	2
Tandvårdsintyg	3
Vårdens omfattning.....	3
Ersätts ej.....	3
Ersättning	3
Regionspecifikt regelverk	3
Garanti.....	4
Förhandsbedömning	4
Begäran om förhandsbedömning ska innehålla	5
Bedömningstandläkare bedömer om:.....	5
Förhandsbedömningens giltighetstid.....	5
Narkostandvård	5
Kontaktuppgifter	5

F- tandvård

Det finns sjukdomar och funktionsnedsättningar som är så allvarliga för munhälsan att deras negativa effekter inte kan förhindras enbart med förebyggande tandvård.

Det är sjukdomar eller funktionsnedsättningar som till exempel innebär att en person får en försämrad oral motorik, kognitiva problem, problem att greppa eller svårigheter att koordinera rörelser. Problem av detta slag innebär att patienten kan få stora svårigheter att klara av sin dagliga munhygien.

För vissa patienter kan det också vara problematiskt att få tandvård utförd vilket kan bero på att patienten på grund av sin funktionsnedsättning har svårt att genomgå tandvårdsbehandling.

Det avgörande för om en patient ska kunna få stödet är **inte** om patienten har drabbats av karies, tandlossning, andra tandsjukdomar i stor utsträckning eller har sämre ekonomi.

Det avgörande är om patienten har en sjukdom eller funktionsnedsättning av en sådan allvarlighetsgrad att det kan leda till en ökad förekomst av eller risk för munsjukdomar.

Anvisningarna är baserade på Tandvårdsförordningen 3 a§ (1998:1338), Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om tandvård vid långvarig sjukdom eller funktionsnedsättning (SOSFS 2012:17) samt utredningen Friskare tänder - till rimliga kostnader (SOU 2007:19).

Rätt till F-tandvård, innebär att personer får tandvård till samma kostnad som patientavgiften för ett öppenvårdsbesök inom hälso- och sjukvårdens avgiftssystem. Region Värmland ersätter vårdgivaren för utförd tandvård med avdrag för patientavgiften.

Patientavgift betalas vid varje besök för tandvård, oavsett om debiterbar behandlingsåtgärd utförts eller ej. Avgiften räknas in i sjukvårdens högkostnadsskydd.

Besöket skall registreras samma dag av vårdgivaren i FRISK. Observera att personer från och med **85-årsdagen** inte skall erlägga någon avgift.

De personer som är berättigade till tandvårdsstödet F-tandvård får tandvårdsintyg, som oftast gäller under en begränsad tid.

Alla personer som är berättigade till tandvårdsstödet F - tandvård har fått ett intygsbrev. Intyget ska uppvisas vid besök i tandvården som bevis på rätt till förmånen. Aktuell tandklinik har möjlighet, att söka fram aktuella uppgifter om tandvårdsintyget i Tears-Portal.

Om rätten till F-tandvård upphör förnyas inte tandvårdsintyget. Ett nytt läkarintyg som beskriver sjukdomen eller funktionsnedsättningen krävs för ny eller fortsatt förmån.

Det finns begränsningar i vilken tandvård som omfattas av tandvårdsstödet.

Personkrets

Personer som är folkbokförda inom Region Värmland och omfattas av tandvårdsstödet F-tandvård har en långvarig sjukdom eller funktionsnedsättning som medför stora svårigheter att sköta sin munhygien eller att genomgå tandvårdsbehandling, på grund av följande sjukdomar och funktionsnedsättningar:

1. svår psykisk funktionsnedsättning
2. Parkinsons sjukdom
3. multipel skleros
4. cerebral pares
5. reumatoid artrit
6. systemisk lupus erythematosus
7. sklerodermi
8. amyotrofisk lateralskleros
9. orofacial funktionsnedsättning
10. symtom som kvarstår sex månader efter det att personen har fått hjärninfarkt eller hjärnblödning
11. sällsynt diagnos med eller utan orofaciala symtom

Läkarintyg som grund för tandvårdsstödet

Läkaren gör en bedömning om personen, utifrån ställd diagnos, har en svår till fullständig funktionsnedsättning avseende möjligheterna att sköta sin munhygien eller att genomgå tandvårdsbehandling. Bedömningen görs enligt SOS-FS 2012:17 Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om tandvård vid långvarig sjukdom eller funktionsnedsättning på särskild blankett "läkarintyg vid långvarig sjukdom eller funktionsnedsättning enligt Tandvårdsförordningen 3 a § (1998:1338)". Läkarintyget sänds direkt till Region Värmland, Tandvård särskilda grupper av behandlande läkare.

Tandvårdsintyg

Region Värmland beslutar om rätt till F-tandvård och utfärdar tandvårdsintyg med läkarintyget som grund. Intyget utgör bevis på att personen har rätt att få den tandvård som ingår i tandvårdsstödet. Tandvårdsintyget skickas till den berättigades digitala brevlåda alternativt folkbokföringsadress. Giltighetstiden sätts vanligtvis till 4 år, ett fåtal diagnoser ger rätt till ett tillsvidare beslut från start till exempel amyotrofisk lateralskleros (ALS). Det är den berättigades ansvar, att komma in med nytt läkarintyg för förnyad bedömning, innan tandvårdsintyget upphör att gälla.

Vårdens omfattning

Förebyggande och individanpassad regelbunden tandvård skall prioriteras till patienter med rätt till F-tandvård.

Ersätts ej

Ersättning lämnas inte för fast protetik. Fast protetik ersätts inom det statliga tandvårdsstödet. Vården ska i övrigt ges efter samma principer som nödvändig tandvård.

Ersättning

Ersättning för F- tandvård lämnas endast till vårdgivare ansluten till Försäkringskassan och som hos FK lämnar uppgifter till tandhälsoregistret på denna patientgrupp.

Vid ersättning till vårdgivare för behandling inom tandvårdsstödet Tandvård vid sjukdom och funktionsnedsättning, tillämpas förhöjd taxa både avseende åtgärder och priser för patientkategorier som kräver mertid vid behandling. Tandvård utförd av legitimerad specialist ersätts enligt specialisttandvårdstaxa, inom specialistens område enligt 5a§ HSLF-FS 2025:46, observera att 5§ ska vara uppfyllt.

Patientavgift betalas vid varje besök för tandvård, oavsett om debiterbar behandlingsåtgärd utförts eller ej. Avgiften räknas in i sjukvårdens högkostnadsskydd.

Besöket skall registreras samma dag av vårdgivaren i FRISK.

Fakturering ska göras så snart åtgärden är utförd, dock senast 6 månader efter utförd åtgärd. Uppfylls ej detta utgår ingen ersättning.

Om en patient är berättigad till regionens tandvårdsstöd men vill ha vård utöver vad som bedöms ingå inom ramen för regionens tandvårdsstöd, har patienten rätt till tandvård enligt det statliga tandvårdsstödet regler.

Regionspecifikt regelverk

Vid ersättning till vårdgivare, tillämpas Tandvård särskilda grupper prislista.

Följande åtgärder ersätts högst en gång per 12-månadersperiod (observera att minst 6 månader ska ha förflött mellan ersättningsbegäran av basundersökning 101 och 111/112):

- **101**

- **111 eller 112**

Åtgärd 103, (107, 108) Godkänns ej om skadan är känd, trolig eller kunde förväntats vid basundersökningstillfället. Åtgärden godkänns inte vid lossade provisorier, temporära fyllningar, omgörningar eller lossad temporärt recementerad krona/bro hos samma vårdgivare.

Åtgärd 107 och 108 skall inte användas för kompletterande undersökning om mer än 12 månader förflutit sedan senaste basundersökning. I stället görs ny undersökning och terapiplanen revideras. Åtgärderna kan användas som kompletterande åtgärd till 101 inför bettrehabilitering med omfattande fast protetik eller kombinationsterapi efter förhandsbedömning.

Fyllningsterapi max fyra åtgärder inom 700-serien ersätts per patient, vårdgivare och dag utan förhandsbedömning.

Långtidstemporära fyllningar ersätts med åtgärd 301, 302 och 303. Åtgärderna kan inte kombineras för samma patient, vårdgivare och dag. Förhandsbedömning krävs om åtgärd 301–303 sammanlagt ska användas fler än sex gånger per patient, vårdgivare och 12-månadersperiod.

Ersättning i övrigt utgår enligt de regler som framgår av Förordning om statligt tandvårdsstöd (SFS 2008:193).

Garanti

Vårdgivaren ska lämna garanti för utförd vård enligt följande:

- Avtagbar protetik 1 år
- Fyllningsterapi 1 år

Garantiåtagande innebär att fyllning eller konstruktion skall fungera under garantiperioden och att ersättning inte lämnas för omgöring inom ovan nämnda tidsgränser.

Vårdgivaren kan inte i något fall frånsäga sig garantiåtagande enligt ovan.

Garanti gäller även om orsaken är ”biologisk”, som exempelvis karies eller infektion.

Datum för om garanti gäller är det datum då skadan eller felet har upptäckts/anmälts av patient, vårdpersonal eller anhörig.

Om extraktion av behandlad tand blir nödvändig inom garantitiden för fyllning eller tand som är stöd/fäste för partiell protes utgår ingen ersättning.

Undantag kan göras i särskilda fall efter förhandsbedömning.

Förhandsbedömning

Begäran om förhandsbedömning ska lämnas av de behandlare som ska utföra vården enligt behandlingsplanen. Svar på förhandsbedömningen skall vara behandlaren tillhanda inom 4-6 veckor från det datum då prövningen mottagits.

Vid behov av eller begäran om komplettering med dokumentation meddelas detta. Kompletteringen skall ha inkommit inom två månader. Därefter avslås förhandsbedömningen.

Exempel på åtgärder då förhandsbedömning ska göras:

- Behandlingskostnaden överstiger 20 000 kronor per 12 – månadersperiod.
Även om kostnaden initialt inte beräknats överstiga 20 000 kronor, men av olika skäl ändå gör det, ska förhandsbedömning göras på den **överskridande** delen av behandlingen.
Tidigare utförd vård ska beskrivas i fritext alternativt bifogas journalanteckning.
- Avtagbar protetik skall utföras, oavsett kostnaden för protetisk behandling.
Förhandsbedömning behöver ej göras vid rebaseringar eller proteslagningar av avtagbar protetik (åtgärder 831–836)
- Åtgärderna 0011, 342.2 och 343 används
- Åtgärd 113 får högst användas 4 ggr per behandlingsperiod, utan förhandsbedömning
- Åtgärd 114 får högst användas 4 ggr per behandlingsperiod, utan förhandsbedömning
- Åtgärderna 101, 111 eller 112 används samtidigt som åtgärd 107
- Åtgärd 103 används fler än 3 gånger per kalenderår hos samma vårdgivare
- Åtgärd 108 används
- Åtgärd 405 används
- När fler än fyra åtgärder inom 700 – serien utförs under samma dag

Begäran om förhandsbedömning ska innehålla

- Anamnes och status
- Egenvård
- Vårdambitionsnivå
- Röntgenbilder samlat i ett bildkort, helstatus vid omfattande terapi
- Planerad kausalbehandling mot karies och parodontit
- Föreslagen behandling: reparativ- och förebyggande vård för kommande 12 - månadersperiod.
- Motivering till den föreslagna behandlingen.
- Prognosbedömning
- Kopia av inkommen remiss i förekommande fall.

Bedömningstandläkare bedömer om:

- Patienten har rätt till särskilt tandvårdsstöd
- Vården omfattas av regelverket för särskilt tandvårdsstöd
- Den föreslagna vården är lämplig med hänsyn till patientens hälsa och behov
- Kostnadsnivån är skälig

Förhandsbedömningens giltighetstid

Behandling enligt godkänd förhandsbedömning av bastandvård och/eller protetisk rehabilitering skall vara avslutad inom 12 månader efter beslutsdatum om inte Tandvård för särskilda grupper, Region Värmland meddelats fördröjning och godkänt längre behandlingstid.

Undantag finns då det gäller ortodonti/käkkirurgi/protetik som ofta kräver längre behandlingstid (upp till 3 år).

Narkostandvård

Vid narkostandvård debiteras åtgärderna enligt förhöjdtaxa, ingen extra ersättning för narkosen får debiteras patienten eller regionen.

Efterhandsprovningar accepteras i samband med narkostandvård.

Kontaktuppgifter

Region Värmland
Vårdförmedling
Tandvård särskilda grupper
651 82 Karlstad
regionalt.tandvardsstod@regionvarmland.se

Tel: 010-831 43 71

Dokumentet är utarbetat av: Tandvård särskilda grupper